

Frederik Helvegs prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Frederik Helveg
Præst

Dato

9. september 1849

Sted

Starup Kirke, Vejle

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 17, vers 11-19.

1 Den Tro som bliver

Text: Lc. Cap. 17, V. 11—19.

- 5 Det er saare hyppigt, at det i de hellige Texter, som paa Forsamlingsdagene oplæses for Eder, Elskelige! hedder: Da Herren var paa denne eller hin Vandring; da han drog til Jerusalem eller da han kom fra Judæa —og saaledes atter idag: Da han reiste til Jerusalem, da drog han midtigjennem Samaria og Galilæa. Kan det udtales paa en fyndigere Maade, at Herren paa Jorden var en
- 10 Giæst, ja en Giæst, som neppe nok kunde finde Herberge her. Han udgik fra Faderen og kom til Verden; atter forlod han Verden og gik til Faderen; men saa længe han var i Verden, maatte han vandre, inden den Nat faldt paa, i hvilken ingen kan vandre, inden Mørkets Time kom. Det synes næsten, som om Herrens Aabenbarelse paa Jorden ikkun var et flygtigt Skin, som blev kastet over
- 15 denne, en Lysning, som glimtede stærkt, men foer hurtigt forbi. Skulde det da være sandt, hvad Verden synger fra gammel Tid, at herved er alting omskifteligt, saa selv det Evige, naar det aabenbarer sig i denne Omskiftelighedens Verden, ikke kan unddrage sig den fælles Lov? End drager den Herre Jesus omkring, vandrer gennem Riger og Verdensdele- som for
- 20 igjennem Landskaber, farer over Have som før over en Sø — men er han endnu den rastløse Vandringsmand, som ene kommer tilsyne for atter at forsvinde? Efter et gammelt Sagn blev en Mand, en Jerusalems Borger, som jog Herren bort fra sin Dør og ikke undte ham en kort Rast paa den sidste Vandring, af Herrens Mund dømt til at vandre rastløs omkring og intet blivende Sted at
- 25 finde — skulde det være en gruelig Forvexling? Kunde den Herre Jesus selv intet blivende Sted finde? Vi ville søge Oplysning der, hvor den Herre Jesus maa siges

at være tilhuse paa denne Jord. Vel saa de ham alle i hans Livs Dage, blandt hvem han vandrede; men dog var der den Tid, da han blev seet hyppigere i Nazareth end det skete senere, og blandt alle Kanaans Byer var der saa, der saa
30 ofte bleve gjæstede af Herren som Bethanien. Vantroen stødte Herren fra Nazareth, og Troen trak ham til

Bethanien. Altsaa hos Troen er Herren tilhuse; er der nu Hvile i den? Eller er den kun som Dørtrinet, paa hvilket Vandringsmanden en føie Stund tør samle
35 Kræfter men strax derpaa maa han skikke sig til at drage videre? Hvorledes har det sig med vor Tro? Er den som Lynglimtet der med Eet sønderriver Himlens kulsorte Dække, lader et Lyshav skinne ind i vor Nat, men uden at dette Lys ogsaa skinner fra vort Øie, og forsvinder, efterladende os i et større Mørke, end det som omgav os for? Eller er Troen at ligne med Solen der lyser stadig, ikke
40 blot da naar Himlen er reen og blaa, men ogsaa naar Skyer overdrage den, og den selv ikke sees; thi vel kunne disse matte Solens Straaler, men de formaae ikke at slukke dem. — Og Solen kan nok gaae aldeles bort, men dens Straaler tage langsomt og venligt Afsted fra os og er ikke end det sidste Glimt som en Forjættelse: vi komme igjen, maaskee for eders Øie oplukkes! Ja paa Nordens
45 Himmelsees stundom Morgenrøde og Aftenglands at kysse hinanden. — Er Troen at ligne med Lynstraalen, der farer knyttrende frem og hvem intet kan modstaae, men den modstaaer heller ikke sig selv; den alt fortærende fortærer ogsaa sig selv og blot de hvirvlende Flammer vidne om, at den har været? Eller er
50 Troen snarere som Soelstraalen, der med Lys giver Varme og har Vidnesbyrdet om sin Tilstedeværelse i den grønne Urt, den fremløkker, i den farverige Blomst, hvis Giæst ja hvis Fange den saa gierne er bleven? Hvad tykkes eder, Elskelige, om Troen, er den Ilden herovenfra, for hvem intet lukker men der svinder i det samme Nu den kommer, eller Glandsen herovenfra, hvis Komme aabner og hvis Bortgang lukker Blomsterkalken, men paa hvilken Blomsten dog ikke bier
55 forgiæves den lange, mørke Nat —?

See, denne Dag har ogsaa Lys, Lyset skinner for os i den oplæste Text, lad denne kaste sin Glands over det, vi maatte bære i Hiertet, vor Tro, og saa give Sandheds
60 Gud os Naade til at tale rettelig om den Tro, som bliver.

Det hedder i Evangeliet, at ti spedalske Mænd mødte Herren, da han kom til en By, og at derpaa disse ti alle ere blevne helbredede — havde de alle ti nu ogsaa Troen? — Allerede naar vi høre det Raab, med hvilke de henvendte sig til Frelseren: Jesu, Mester! forbarm dig over os: saa tyder det jo paa Tro; hvad

kunde de uden Tro have ventet af Jesus? Men deres Tro bliver sat paa Prøve. Herren siger ikke: jeg vil, bliver rene! men han byder dem gaae hen og vise sig for Præsterne, endog de dengang ikke vare rene. Alligevel gjøre de efter Herrens Ord; ikke Een siger: ja, det skal hiælpe at vi med vor Spedalskhed komme for

70 Præsterne, og en saadan Følgagtighed mod Herrens Bud har alle Kiendemærker af Troens Lydighed. Paa Veien til Præsterne skeer dem nu, som de have troet; see de ere med eet alle rene! Det var vel, at vor Tro ikke slog feil, tænke de nu og de haste til Præsterne. Mon det var for at give Gud Æren?

75 Ak nei, ved at betee sig for Præsterne gav man endnu ikke Gud Æren; det var ikke mere end en Slags Synsforretning, hvorved den helbredede Spedalske atter forhvervede sig Ret til at vende tilbage til Guds Menighed og det borgerlige Selskab. Ja, dette sidste maa vel især have staaet dem for Hovedet. I deres Spedalskheds Tid har vel især den Tanke været trykkende for dem, at deres

80 borgerlige Bestilling har været saa aldeles forsømt; hvor mangen ufuldendt Gierning ventede ikke efter saa lang Fraværelse paa dem i Hiemmet! Derfor var det vel, at den Herre Jesus og Lydigheden mod hans Ord skilte dem af med Spedalskhedens Plage. Og jo før de komme til Præsterne, jo bedre er det, at de saa meget desto snarere kunne komme til deres vante Dont. Men hvad bliver der

85 af Troen? Er der ogsaa sørget for den ved den travle Virksomhed, til hvilken det helbredede Menneske haster med fornyet Mod? Jo der er sørget for at den ikke mere kommer til Orde; thi den har jo givet sit Gavn. Men der var dog Een, om hvem der fortæltes, han bar sig anderledes ad end de øvrige ni; han fulgte ikke med de andre til Præsterne men vendte først tilbage til Herren. For ham maa det

90 ikke have været saa let at komme fra Troen; denne har dog veiet noget for ham, nu den blev bragt sammen i Vægtskaalen med det borgerlige Livs Sysler. Men disse vinkede dog ogsaa ad ham; fængslede end Jesus ham noget længere end de andre, saa gik han dog ogsaa omsider til sit Hiem i Samaria som hine til Galilæa, og mon Udsigterne da vare synderlig bedre for Samaritanens Tro end for

95 Galilæernes? — Tænke vi os nu baade hiin og disse i senere Aar, som de omskiftende Tider ogsaa har beredt dem mange vexlende Hændelser og som det en enkelt Gang rinder een eller anden af dem ihu, hvad der hændtes dem, dengang de udstedte fra deres Medborgere vankede om paa Grændsen af Samaria og Galilæa, da maa han have sagt til sig selv: det var dog egentlig en

100 besynderlig Ting, som tildrog sig dengang; Tanken om vort Hiem og vor Næringsdrift gjorde, at vi ikke strax fik rigtig Tid til at overveie det men vi skulde dog selv være nysgierrige efter at erfare, hvorledes det hang sammen. — Ak, den besynderlige Ting var, at de dengang havde Troen, og mon det ikke

105 hang saaledes sammen, at Troen er som et Lynglimt; pludselig farer det ud as
Mørket og med eet Slag bliver alting lyst. Men strax efter famler Mennesket om
i et Mørke, tifold større end det der iforveien omtaagede ham.

Det er dog kun om de ni, at vi med en Sikkerhed, som er sørgelig, tør sige:
110 saaledes har det forholdt sig. Dog selv mærkede de det ikke. Troens Lynglimt
slukkede ikke det udvortes Lys for dem, i den Henseende har de ingen
Forandring sporet; men hvor dette Glimt slaaer ned uden at teende, bliver det
indvortes Lys forteeret og hvor stort er da ikke Mørket! — Ja, det var Ulykken
for de ni, at den eneste Nød, de følte, var den timelige; men som Nøden er,
115 saadant ogsaa Leegemidlet. Kiender man ikkun en timelig Nød, da er den Tro,
en saadan kan have, ogsaa timelig og med den udvortes Plage svinder hans Tro.
„Var der ikke ti, som bleve rensede, hvor ere de ni?" Saaledes spørger Herren
ingenlunde blot for at bebreide de ni deres Utaknemmelighed; hans Klage er
ikke den, at de have annammet alle Velgierninger og end glemme at yde Takken
120 for dem; men meget mere den, at de ere gangne glip af den bedste Velgierning,
af det Gode han egentlig har villet giøre dem. Hans Spørgsmaal: hvor ere de ni?
kunne vi da ogsaa udtyde saaledes: hvor er deres Tro? Hvad var Helsen og
Sundhed i Sammenligning med Troen; men denne er svunden, som hine kom
igien. Troen svandt med Spedalskheden; hvor havde hine nu moret vel farne,
125 om de med Spedalskheden havde faaet Troen igien; hvor vare de ulykkelige
uden Spedalskhed, men uden Tro! — Det er Troens Art, som Herren siger, at
hvor den er, blot Tro som et Sennopskorn, der flytter den Bierge. Dagens
Evangelium viser os ogsaa denne Egenskab hos Troen; Spedalskheden var et
saadant Bierg, som Troen flytter. Dog hvad gavnede det mig, om jeg havde Tro
130 til at flytte, hvilke Bierge jeg vilde, ja til at taarne Bierg paa Bierg, men jeg ikke
lod Troen faae Magt over mig selv til at rense og til at fornye Hiertet! Og
hvorledes skulde jeg det, saalænge jeg ikke selv erkiender at mit Hierte trænger til
Fornyelse. Have ikke I, Elskelige! ogsaa seet Aandens Lynglimt? Har der ikke
ogsaa for Eder ligget optaarnet høie Bierge, som Troen har flyttet? Det er jo ikke
135 mange Uger siden, da stod Fjenden her i Landet, da holdt hans Hærskarer ogsaa
Eders Egn og eders By besat: og det hvilede vel som en tung Steen som et Bierg
paa eders alles Bryst, saa selv Aandedrættet blev trangt. Men den udvortes Nød
bar ogsaa sin Frugt. Der gik en Følelse, ja jeg tør nok sige igiennem hele det
danske Folk, at der ingen paalidelig Hiælp var uden Herrens stærke Haand. Og
140 hos Mange blev vel den Tro vaagen og fik Styrke, at Herren heller ikke vilde
slaae Haand af sit danske Folk; og skiøndt det forekom dem, at Herren var langt
borte, opløftede de deres Røst og raabte: Herre, Herre, forbarm dig over

Danmarks Sletter og Folk! — Os timedes, som vi troede. See, Bierget veeg.

145 Stenen faldt fra Brystet, og Aandedrættet er atter frit og let. Men hvad opfylder
nu det befriede Bryst? Der var, medens Stenen trykkede, den Tro, som begiærer
Hiælpen, er der nu den Tro, som skønner paa at Hiælpen kom? — Vi see
Travlhed nok, ligesom da de ni hastede til Præsterne for ogsaa at komme ret
snart fra dem og da tilbage til deres Families Kreds og deres vante Gierning, som
150 havde ligget saa længe og nu ventede paa dem; er det ikke noget lignende, vi
opleve i vort danske Land? Dengang Fienden stod i Landet, bleve vel mange
forsinkede i deres hjemlige Syssel, og da Fienden drog bort, stundede Hosten til.
Hvor skynde da ikke alle sig; i mange Huse savnes end det vante Antal Hænder,
desto mere maae de udrette, som ere tilstede, hvor ere de nu virksomme efter at
155 bringe Markens Afgrøde i Ly, nu da Fred og Sikkerhed er vendt tilbage. Men
naar saaledes det ene Kornlæs kjøres hiem efter det andet, tænke I da paa. at
Sæden er Markens Afgrøde men Prøvelsens Frugt skulde vane Troen? Ere I da
ogsaa bekymrede for, at bringe Troen i Sikkerhed, saa den ikke atter gaaer spildt
og I ikke glemme, idet I betee eder for Præsterne, ogsaa at betee eder for Guds
160 Søn? — Eller mon eders Tro har været som et Lynglimt, der kastede en
vidunderlig Lysning, men strax var det borte, og Mørket, det aandelige Mørke,
som fulgte paa, er meget større end det som gik forud? Venner, hvilken Jammer,
om det var med eder som med de ni, saa ogsaa I ved engang senere at see tilbage
paa de forunderlige Ting, skulde sige: ja vi have rigtignok havt Troen. Hvilken
165 hierteskiærende Spot er det ikke, naar jeg vilde afholde Een fra at mætte den
Hungrige, fordi denne jo havde spist igaar! Og er det mindre Spot, naar En
anmoder mig om at tiene ham med et eller andet Huusgeraad, og jeg svarede
ham: Jo, det skal jeg gierne, thi jeg har engang havt noget saadant. Hvad vilde vel
en Creditor sige, naar jeg lovede ham Betaling, thi jeg har havt Penge. Og hvad
170 der er Daarskab i alle jordiske Forhold, det skulde ikke være topmaalt Daarskab i
det aandelige? Vee over alle dem, som maae vidne mod sig selv: vi have havt
Troen. Vee over os alle, hvis saa var, at med Fienden med den udvortes Nød
ogsaa Troen var vegen fra Landet!

175 Med Længsel efter Guds Rige kunde man da nok drives til at ønske: gid blot
Troen var her igien, selv om da ogsaa Fienden skulde komme tilbage! Thi den
Fiende er dog bleven, med hvem der hverken tør sluttet Fred eller
Vaabenstilstand, hvem vi ikke kunne møde med andre Vaaben end Troens og
hvis værgeløse Bytte vi maae være, uden Tro.

180

„Men Een af dem, der han saae, at han var helbredet, vendte tilbage og prisede

Gud med høi Røst." Det maa have været, medens de alle vare paa Veien til Præsterne, at de bleve rensede. Da have de ni sikkert fordoblet deres Skridt;

185 Glæden har, som man siger, bevinget dem og hvor mon de ikke nu have hastet efter at komme til Præsterne og fra disse til deres vante Syssel. Ikkun den ene standser, han maa være anderledes tilmode end de andre, thi han har siet ikke den Hast. som driver dem. Han ikke blot standser men vender om; han har først en Gang at fuldende, inden han kan komme til Præsterne; han gaaer nu den

190 samme Vei tilbage, ad hvilken han nys vandrede med de ni Galilæere. Hvad kan han dog ville med denne Vandring? Det er neppe vanskeligt at giætte; han vil tilbage til den Guds Profet, som bad ham gaae til Præsterne og ved hvis Kraft han er bleven helbredt, for at takke ham. „Men naar han strax, da han henvendte sig til Herren, havde den faste Tro at denne baade kunde og vilde

195 hielpe ham, maatte ikke da hans Tro strax have havt Tak paa Læberne? Hvorfor takkede han ikke iforveien, naar han dog var forvisset om, at hans Begiæring vilde blive opfyldt, og han havde da ikke behøvet senere at sinke sig med at gaae een og samme Vei to Gange, til ingen Nytte? Og idethele naar han bliver saa overvættes overrasket af at det gaaer ham efter Herrens Ord — thi sende

200 Spedalske til Præsterne kunde en Spotter, men Herren ikke — mon det ikke røber, at det dog ikke har hængt saa ganske rigtig sammen med hans Tro og denne har været betydelig blandet med Tvivl, indtil der gik Syn for Sagn? Sandelig, naar ikke alle siælelige Kiendemærker skuffe, maa denne Ene have været nok saa svag i sin Tro som de andre ni?" — Ja, det kan sikkert meget godt

205 være, at de ni have været saare stærke i deres Tro; de have slet ikke kiendt til Tvivlen; Anfægtelse kiende de maaskee ikke af Navn. Saa gaae de deres Vei, uden at finde det mindste Anstød og uden at der i dem rører sig noget, som standser dem. Men skal man dog ikke vise sig taknemmelig? O, det forstaaer sig vel af sig selv, at de ere skønsomme, og kunne de overalt bedre bevise dette end

210 ved at gjøre nøiagtigt efter Herrens udtrykkelige Befaling: gaaer hen til Præsterne! end ved at gjøre, hvad der stod i deres Magt for saasnart som mueligt at vende tilbage til deres huuslige og borgerlige Pligter? Maatte ikke en saadan Taknemmelighed have langt mere Værd end de skønneste Ord for saa viis en Mand som Profeten fra Nazareth? Og saa bliver deres Gang altid hastigere bort

215 fra Herren hen til Præsterne. Intet Under da, at den Skrøbelige den af Tvivl anfægtede ikke kan vinde med, at han endog standser som for at samle Kræfter. Er det Sygdommen eller er det Troen, der har taget paa hans Kræfter? — Men see, da han først vender heelt om, bliver Sagen ogsaa en ganske anden. Nu kommer den Skrøbelige til Kræfter. Der mærkes intet til den Forsagthed, som

220 ellers er den Svages Deel: han priser Gud med høi Røst. Og da han atter finder

Jesus, falder han paa sit Ansigt for hans Fødder og takker ham. Der finder han sin Hvile; o, hvor maa ikke Hvilen ved Herrens Fødder have vederqvæget! — „Men skrøbelig er og bliver han dog!

225

See den der ligger i Støvet for Mesterens Fødder og synes at være segnet; og saa de ni, som imidlertid staae og betee sig for Præsterne! hvem er da den stærke, hvem den skrøbelige?" — Kan nok være, at Svaret kommer til at lyde anderledes, end Verden mener. Der var senere en Stærk, som ogsaa blev standset paa Veien, 230 ikke til Præsterne men til Guds Menighed, hvem Præsterne havde paalagt ham at forfølge, og som idet han blev standset fandt sin Overmagt i en Stærkere, mod hvis Braad det ikke nytter at stampe; ja den stærke Overmand var han, der ogsaa helbredte de ti spedalske Mænd, men han, der blev skrøbelig, blev dog tillige en Apostel. Og denne samme Apostel Paulus aflægger den Bekiendelse: Ere ikke vi 235 Apostler de skrøbeligste af alle Mennesker? Som han aabner sine tvende Skrivelser til Menigheden i Korinth med denne Bekiendelse, slutter han dem med den tilsvarende: naar jeg er skrøbelig, da er jeg stærk. — Salig er Du, Samaritan! at Du blev skrøbelig, thi da vederfores Dig det samme, som hændtes en Paulus og Guds Apostler alle. Salig er Du, at Du ikke var stærkere, end at Du 240 maatte tye til Herrens Fødder og kaste Dig ned for dem! See, Herren løfter Dig op og som han har gjort Dig skrøbelig, saa omdanner han Dig til en Kiæmpe. „Staae op. Din Tro har frelst Dig!" lyder det, i det mindste for den Ukyndiges Øren, ikke som om Herren viste Æen for Frelsens Gierning fra sig; det er slet ikke mig, men Din Tro, som har frelst Dig? — Dog, saaledes kan det ikke være 245 at forstaae; det vide vi af en usvigelig christelig Erfaring, som siger os, at hvad Troen udretter, det skyldes Troens Begynder og Fuldender. Men ere vi rettelig oplærte af Guds Aand, da kunne vi udtyde Herrens Ord saaledes: I Din Tro, Samaritan, lever og virker jeg. O, hvor herligt forklarer da Herren hans skrøbelige Tro; ihvor skrøbelig og anfægtet end denne er, saa er det dog ingen 250 ringere end den Herre Christus, han som med Spedalskheden kan byde al Smitte vige saa Mennesket bliver reent fra Top til Taa, der fører sit Liv i den og virker i den med sin almægtige Kraft. Din Tro har frelst Dig lyder det; og ikke: eders Tro har frelst eder, som om dem alle. Thi dem alle har Troen vel befriet fra Spedalskhedens Plage, men ikkun een har den bevaret fra at rives hen i denne 255 Verdens travle Færd uden at ændse ham, ved hvis Fod der er en Salighed, som al Verdens Herlighed ikke opvejer.

Mine Venner, hvorledes staaer det til med eders Tro? Spurgte jeg Raden rundt: har Du Troen og har Du Troen, saa vilde jeg vel af eder alle faae Ja til Svar, vi ere

jo alle Christne og døbte. Den skulde vel ogsaa ansee det for en Fornærmelse, om hvem jeg turde driste mig til at sige: Du har ikke Troen! Og jeg er jo ikke bestikket til at ransage Hjerterne, mindre til at dømme dem. Hvorfor skulde I Da ikke alle have Troen, da de ti alle havde den? Men Tingen er, hvorledes have
265 I Troen? Have I ogsaa nogensinde kiæmpet med Tvivlen eller rører der sig ikke hos eder den mindste Indvending mod nogen Troens Artikel? Ere I aldeles sikre i Eders Tro eller kiende I til Troens Anfægtelser? See I maaskee med stolt Overlegenhed ned paa dem som gaae bekymrede for deres Saligheds Sag og som ikke have Troen uden idelig at maatte kiæmpe under Taarer og megen Uro?
270 Ansee I maaskee Eder for de bedste Troende, fordi I saaledes have Eders paa det Tørre og Eders Tro ikke koster Eder Taarer? — O hvor vilde jeg da ønske, bede til Gud vor Frelser, at Eders Sikkerhed maatte blive til Ængstelse, Eders Styrke til Skrøbelighed, at ikke idet I gaae rolig og uanfægtede hvert Skridt maatte fierne eder som de ni mere fra Herren og I blive mere fremmede for Troens
275 sande Væsen. Dette erkiende I først ret, naar I ere saa skrøbelige, at I ikke længere trøste eder til at staae paa egne Fødder men segne i Støvet for Herren, og naar han har udrakt sin Haand for at opreise eder. Da vil Du ikke selv prise Din Tro, men et Herrens Ord skal lyde for Dig: Din Tro har frelst Dig, og Du vil forstaae dette Ord, at det ikke staaer til Dig alene at troe eller ikke og langt
280 mindre at give Din Tro frelsende Kraft, men at Ordet lyder saaledes udlagt: I Din Tro har Herren sit Liv, har han sin almægtige Gierning.

„Staa op, gak bort, Din Tro har frelst Dig!" saaledes talte Herren til Samaritanen. Altsaa gaaer der dog Syn for Sagn, at Herren selv viser den
285 Troende fra sig, og det synes ikke, som om der kan finde et blivende Samfund Sted imellem Troen og ham. Skal da Samaritanen gaae fra Herren, er denne alligevel paa Jorden kun som en flygtig Giæst, og er Troen tilsidst dog Lynglimtet, hvilket gaaer som det kom, man veed hverken hvorfra eller hvorhen? — Nei, i al Evighed ikke! Ikkun Løgneren fra Begyndelsen kan
290 paastaae dette om Herren og om Troen. Fra Samaritanen stilles han aldrig mere. Herrens Samfund vil skille hun fra Verden, men derfor skal Samfundet med Frelseren heller aldrig glippe for ham. Af hvilken Grund ere de ni heller ikke engang senere vendt tilbage til Herren? Vistnok har Iveren for at komme tilbage til den vante, daglige Syssel fra først af været en tilstrækkelig Hindring, men
295 senere kunde der dog være kommen nogle Timer, i hvilken Sysselsættelsen var mindre paatrængende, og Taknemmeligheden da idetmindste havde drevet dem til at opsøge Herren.

300 Ak hvad den første Kiærlighed ikke formaaer, dertil har en lunken og aldrende
 Taknemmelighedsfølelse langt mindre Kraft. Da var det ingenlunde blot nogle
 borgerlige Sysler, som skulde tilsidesættes, men det galdt om at trodse og
 overvinde Verden. Det var en Bestemmelse iblandt Jøderne, at, naar En
 bekiendte Christus, skulde han vare udelukket fra Synagogen. See, naar nu de ni
 305 traadte hen for Præsterne, da maatte de vistnok blive kiendt rene af dem, men
 naar de paa Spørgsmaalet: hvorledes ere I blevne rensede? havde svaret: det skete
 ved Troen paa den Herre Jesu Ord; mon da ikke Præsterne vilde have udbrudt:
 „ak, saa ere I slagne af en Smitte tifold værre end den, som for gjorde eder til
 Udskud; gaaer bort herfra og kommer aldrig mere til Guds Folks Forsamling,
 310 saalange I bekiende hans Navn, som er en Forbandelse." Naar det nu var
 kommet saa, mon da ikke de ni vilde have sagt til sig selv: „Hvad have vi nu
 vundet? Vel har Jesus fra Nazareth rensat os fra Spedalskheden, men alligevel
 maae vi gaae om blandt vor Slægt og vore Nærmeste, som de der ere en
 Vederstyggelighed for Israel. Da var det dog vel tilsidst et mindre Onde virkelig
 315 at være spedalsk end for dette Menneskes Skyld at være som spedalske i Verden."
 Nu vide vi først ret, m. V., hvad det var Herren savnede hos de ni og som gjorde,
 at han kom til at savne dem selv, det var Bekiendelsen. Salig er Du, Samaritan!
 fordi Du bekiendte, som du troede, derfor blev Din Bekiendelse til Salighed,
 som Din Tro til Retfærdighed. Valget staaer for Mennesket mellem den Herre
 320 Jesus og Verden; følger man den ene, skal man slippe den anden. Men ak! de ni
 af ti bruge ikkun Herren som en Hiælp for at skikke sig lige med denne Verden
 og at have det godt i den. „Men var dette ikke blot saaledes i de utaknemmelige,
 hadefulde Jøders Dage; i vor Tid, da Troen for saa længe siden har seiret og
 vundet almindelig Indgang, maa det staae anderledes til!" Skuffer eder ikke! thi
 325 den Fortælling, hvorm vi høre i Evangeliet, kunne vi selv fuldstændig opleve.
 Vil En ikke stikke af imod de andre i Landet og ikke selv udelukke sig fra
 Nydelsen af de fulde borgerlige Rettigheder, altsaa vil han undgaae en Stilling
 som de Spedalskes i Israel, da maa han tilvisse ikke fralægge sig de Christnes
 Navn og intet forsømme af hvad der hører til for at gaae og gælde som
 330 Christen. Men vil han tage det alvorligt med denne Bekiendelse; ikke nøies med,
 at øvrighed og Medborgere sinde hans Ret til Christennavnet utvivlsom, men
 spørge sig selv, om han da har faaet det nye Navn herovenfra, som ingen tiender
 uden den som faaer det, og indrette sin Vandel efter ikke at skiænde dette Navn,
 da skal Raabet snart lyde fra alle Sider: see han er bleven sær! han nøies ikke med
 335 at være saadan Christen, som vi ere alle! han vil sikkert være hellig! — Og han
 skal snart blive som en Spedalsk i deres Øine. Men salig er Du, som saaledes
 priser Gud med høi Rost og falder paa dit Ansigt ned for Herrens Fødder, thi til

340 Dig skal den Herre Jesus komme og give Dig rigelig Bod for alt Savn og for Dig
skal det daglig forklares, at den Verden Du har forladt omskiftes og forgaaer,
men Troen er et Samfund, som bliver.

Ja Venner, gid det maatte være blevet klart for os, at den Tro, som bliver, er en
saadan, som er Frelse fra en uendelig Nød, større end den største udvortes Plage;
345 at den daglig har Kamp at føre med Tvivl og Anfægtelse og ofte teer sig heelt
skrøbelig; at den er gaaet glip af Verden, men har faaet evig nok i Christus.
Denne Tro være vor Dag, i hvis Lys det er godt at vandre uden at støde an — thi
ikkun Verden kalder vor Tro blind og os Nattens Børn, men selv vide vi, at vi
have Lyset indeni os — ja, denne Tro være vor Sol, ved hvis Straaler Livet rører
350 sig tusindfold, og med hvis Glands Saligheden titter ind i dette Liv, ikke som en
Giæst, der forsvinder sporløst, men som en venlig Hilsen om hvad der er ivente.
Amen, i Jesu Navn!

Kilde

355 Helweg, Fr.: Bibelske Prædikener. Kjøbenhavn: C. G. Iversens Forlag (1855) Digitaliseret af Det Kongelige
Bibliotek

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

360 14. søndag efter trinitatis, Den Første Slesvigske Krig 1848-1851, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener
fra 1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/frederik-helvegs-praediken-14-sondag-efter-trinitatis>

365

370

375